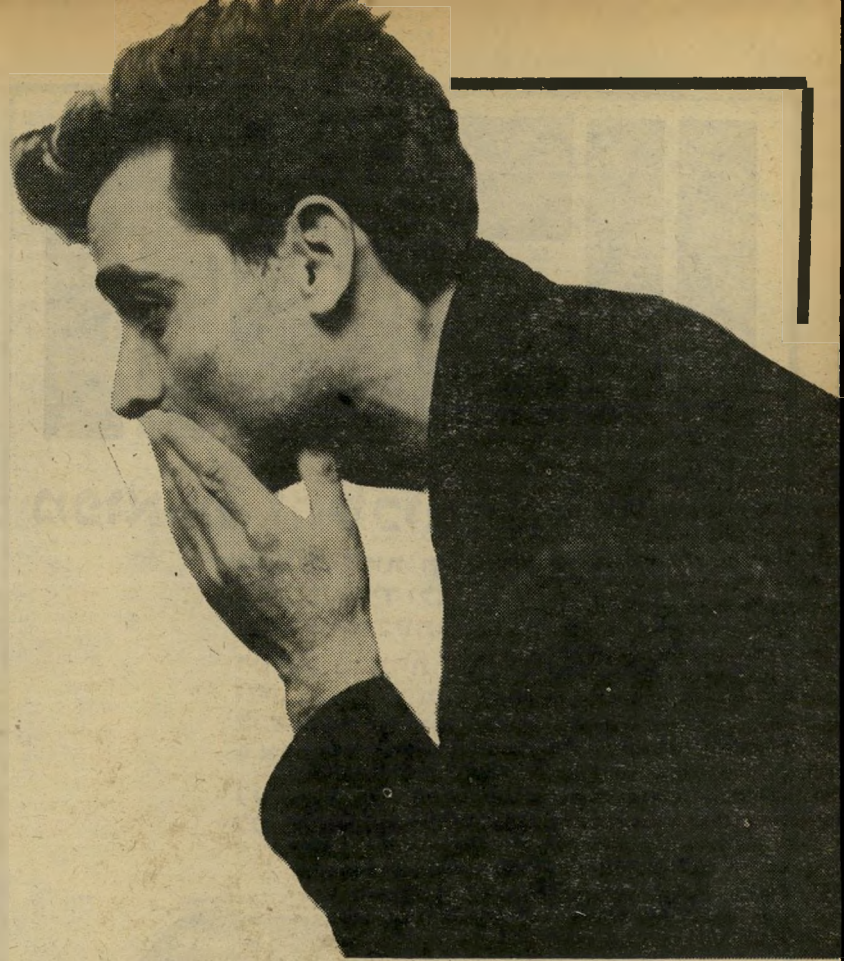

האם ייתכן שאדם יורשע ברצח בנל

הערכאות המישפטיות - ומתגלה

אחר־כך כחף מפשע?

סליחה, טעות במאסר עולם!

היחיד היודע את מיספר הטלפון שלו בעבודה.

למחרת, בבוקר יום הפשע, ליווה סלים את אשתו למקום עבודתה בבית־החרושת דובק, הוא חזר, וליד תחנת האוטובוס פגש את פינחס. הם נסעו כברת דרך יחדיו. סלים המשיך למקום עבודתו, פנה אל מנהל העבודה שלו וביקש לצאת לכמה שעות. לאחר שהמציא סיפור שהתגלה כשקר, נעתר לבסוף מנהל העבודה ונתן לו לצאת. סלים הלך לאשתו, שהיתה בהפסקת הבוקר, כדי לוודא כי אכן היא נמצאת שם, ולא הלכה לפגישה אהבים.

לא עברו שבועיים מאז החתונה, ופינחס בא אל אחיו של סלים ושאל אותו אם אחיו יתגרש מברתה כאשר ישמע שיש היא בוגדת בו. בדומאות יתרה הביא פינחס את האח לבית־כנסת, להשיעו שם שלא לגלות לאיש את הסוד. הוא סיפר לו כי ראה בחור שחרחר יוצא מדירתם של "סלים וברתה". הוא הציע לעזור לאח לעקוב אחרי בריתה והגבר הצעיר המבקר בדירתה. גבר צעיר ושחרחר הדומה בתיאורו לאשר, סיפר פינחס, אמנם היה בדירתם של בריתה וסלים בבוקר אחד. אך בבית המישפט התברר, כי היה זה פינחס עצמו ששלחו לשם, בתאונת שווא, כאילו משהו ביקש את מיספר הטלפון של סלים בי עבודה.

למחרת בבוקר מצא סלים מיכתב מזור על חלון מכוניתו. המיכתב, שהיה כתוב בעברית עילגת, הודיע לבעל הטרק כי אשתו בוגדת, נפגשת עם חבר בירקון, וכי מוטב לו שישוב במפתיע לביתו ויתפוס את השניים בקלקלתם.

האיש שהורשע ברצח

ד"ר צבאג היה אז בן 25. הוא בילה שנים עשרה בעת שנאשם ברצח שלום ("סלים") ונידון למאסר־עולם. מששוכנע שרימישפטים כי קיימת אפשרות שהוא חף מפשע, למרות שלא התגלו ראיות חדשות שאיפשרו עריכת מישפט חוזר, הוא זכה בחנינה מהירה.

האם ייתכן שאנשים חפים מפשע נמקים בבתי־הסוהר בארץ?

לאחרונה הוקם ועד־ציבורי לשם הוכחת חפותו של עמוס ברנס, שהורשע ברצח ההיילת רחל הלר. אסירים נוספים היושבים בבתי־הסוהר זועקים שנים רבות כי הם חפים מפשע. אחד מהם הוא עמוס אוריון, שנאשם ברצח שומר ברינקס, בבניין כל־בו שלום בתל־אביב. גם הוא נאבק לטיהור שמו, ומגיש מפעם לפעם בקשות לבג"ץ. האם ייתכן מצב שב ומורשע אדם על לא עוול בכפו, בפשע המור כמו רצח, בכל הערכאות המישפטיות, כולל בית המישפט העליון?

הפרשה של פינחס צבאג, שזכה בחנינה אחרי שריצה 11 שנות מאסר בכלא, מוכיח זה כי טעויות שיפוטיות הן בלתי נמנעות.

צבאג נאשם כי בשנת 1965 רצח את סלים דבי, ברמת־גן. הוא הורשע בשתי הערכאות ונגזר עליו מאסר עולם. מאז שנעצר זעק כי הוא חף מפשע. הוא טען כי נפל קורבן לראיות גסיבתיות, וכי לא היתה לו כל סיבה לרצוח את דבי.

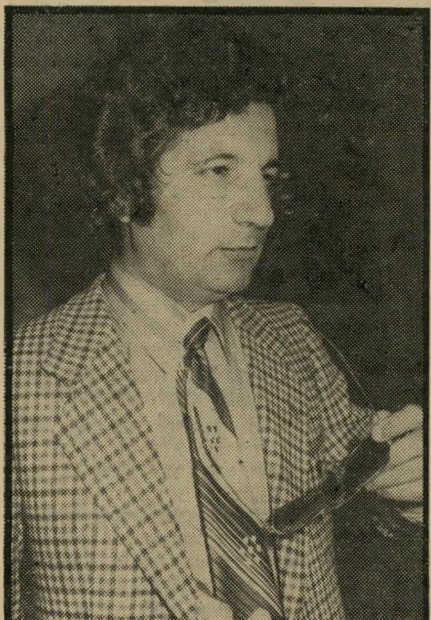
אך העובדות דיברו נגדו. פינחס הכיר את סלים דבי באמצעות בריתה מקמל. פינחס וברתה עבדו יחדיו זמן מה בבית־החרושת ויטה ברמת־גן. הם התיידדו ולמי רות הפרשי הגיל ביניהם הפכו לנאהבים. פינחס היה בן 26, בריתה בת 32. שניהם היו יוצאי עיראק, ילידי בגדד. הם ידעו כי הפרשי הגיל ימנעו מהם עתיד משותף. הרומן ביניהם שהתחיל בין מכוונות לשייטת מרק בבי תהרושת ויטה נמשך עד נישואיה של בריתה. לדבריה ניסה פינחס לקיים איתה יחסים גם אחרי נישואיהם לסלים, בחדר השינה המשפחתי נישק אותה פינחס וציפה ממנה לתגובה אוהדת, אך היא לא דחתה אותו מעליה והסבירה לו כי הכל ביניהם נסתיים עם נישואיה.

כאשר נעצר פינחס הכחישו גם הוא וגם בריתה בתוקף את מהות היחסים הי אמיתיים ששררו ביניהם. אך כאשר גילתה בריתה שפינחס חשוד ברצח בעלה מיהרה לספר את סיפוריה לשוטרים.

סיבוב מישפחתי נוסף גרמה בתה של בריתה מנישואיה הראשונים — איבון. נערה יפה, בת 17, שגם פינחס וגם אחיו של סלים, בעלה השני של בריתה, ביקשו את קירבתה.

אך איבון לא התלהבה משני מחזריה אלה. היא דחתה אותם אחרי בילוי משותף אחד בלבד.

אחיה הצעיר של איבון, רימון בן ה־14, הפך לעומת זאת לידידו הטוב ביותר של פינחס.

החוקר

עורך־הדין דויד ליבאי, פגש בצבאג בטיקרה בבית־הכלא, אחרי ששמע כי האסיר שנידון למאסר־עולם ממשיך לטעון כי נעשה לו עוול מישפטי, וכי הוא חף מפשע. בדיקתו מחדש את התיק המישפטי הביאה להענקת חנינה לצבאג.

בצוהרי היום יצא סלים בדרכו לביתו. השערה מבוססת היא, כי עשה זאת כדי לארוב לאשתו ולבדוק אם אמנם יש לה מאהב, כפי שמסרו לו במיכתב ובטלפון.

וזמן קצר אחרי השעה שתיים, הגיעו בריתה ובנה יחד עם פינחס, שליווה אותם, אל ביתם. האשה ובנה עלו לדירה וכאשר פתחו את הדלת ניגלה לעיניהם מחזה זנועה. סלים שכב על ריצפת המיטבה, כל גופו שותת דם. בדיקה הרופאים הוכיחה כי סלים נחנק, הוכה בחפצים קשים, ונדקק דקירות רבות בכל חלקי גופו. בדירה נתגלו סכין שלא היתה שייכת לבני הזוג, בלוקי בניין ספוג דם שהושלך לאמבטיה מלאה מים, ושרפרף שבור שבו השתמש כנראה הרוצח להכות את סלים. חלקו של השרפרף היה באמבטיה, ספוג גם הוא מים ודם.

הקורבן ומישפחתו

שלום דבי בן הארבעים עם אשתו בריתה ובנה מנישואים קודמים. פינחס צבאג היה בר־בית בביתו של דבי וחזיר אחר איבון בת ה־17, בתה הגדולה של בריתה דבי. בריתה טענה כל הזמן כי צבאג חף מפשע, ואינני יכול להעלות על הדעת כי הוא רצח את שלום. לא היתה לו שום סיבה לעשות את זה", טענה. למרות זאת הורשע צבאג ברצח בעלה.

סלים חשד כי פינחס הוא שכתב את המיכתב. ובאותו הערב, כאשר ביקר פינחס אצל מיינהגו בבית הזוג דבי, חקר אותו סלים אם הוא אשר כתב את המיכתב. פינחס נעלב מאד, אך כאשר ביקש ממנו סלים שיעתיק את המיכתב בכתב ידו, לשם השוואת כתבי־יד, עשה זאת.

חוליה נוספת בשלשלת החשדות היתה שיחת טלפון שקיבל דבי יום לפני מותו. הוא קיבל את השיחה במקום עבודתו, והקול המיסתורי הודיעו, כי אשתו בוגדת בו. דבי סיפר על השיחה לבני מישפחתו ואמר שהוא חושד בפינחס, מכיוון שהוא

בחוג המישפחה. גם פינחס היה בין הקרוי אים לחתונה, אך הוא נראה עצוב ועזב מוקדם.

קול מיסתורי

★ וסיפור של בגידה

ביתם של סלים וברתה הפך בית שני לפינחס. הוא ביקר שם כימעט מדי יום, והפך לידיד המישפחה. הוא עזר בשני פוץ הדירה, והיה מטפל בבנה של בריתה כשהיא חיתה בעבודה.